

۱

میران شەپرى کردووہ .
 قوپہ، قوپہ. کەمیک باران باریوہ .
 ھەر بەوہ دا دیارہ ھاوینانیش، تۆز
 دەمانخنکینیت. ئینجا کئی دەلی
 تا ھاوین لیرە دەمین. حەزم لە
 قسە یە . دیمە پیش دەرگە، کەس
 لە دەرەوہ نییە . دەرگە دادەخەم .
 سەیری ئاودەست دەکەم، گلۆپی
 لی نییە . تفییک دەکەمە ناو
 سیفۆنە کە . پیس بوو، نەشۆرابوو .
 دەرگە دانە دەخرا، دووجار بە توندی
 پامکیشا . سەیری کیلۆنی دەرگە ی
 دەرەوہم کرد، تیکچوو بوو . لە بەر
 خۆمەوہ گوتم: کە لاوہ یە .

"ئەو کەریاوکە، ئەو گەواوە، لە
 برسانمردوو، قرچۆکی پیس..."

پیتان سەیر نەبیت، ئافرەتیکى
 بەتەمەنداجووی، وەک من جنیو
 بدات... ئیتەر ناچارم . خەلک، کە
 خانوو بو کرئ دروست دەکات یان
 کوشتنی کریچی؟

حەمام بلۆک بوو، منیش بەوہ کافر

کۆلارە بەخوینەکان

ئارام شیخ وەسانی

٣١

کەلین، گۆلفاریکی ئێدەبەیی و ھونەری وەرزییە

ژمارە

١

بەھاری ٢٠١٧

کرێش

...دهبم

وهک هیلانه‌ی مارمیلک وایه، ئینجا به زمی ژن و مارمیلک...
 ده‌مه‌ویت پشوویه‌ک بدهم. شه‌که‌تم و خه‌وم دیت. بیر له‌وه
 ده‌که‌مه‌وه، ماویه‌کی دیکه ئیره‌ش بگورین. ده‌ی ئه‌و هه‌موو خه‌فه‌ته
 هه‌لناگیریت. له‌سه‌ر پشت پاکشابووم، چاوم ده‌گیرا...

دنیا‌یه‌ک کیشم هه‌یه. سه‌یری سووچی لای چه‌پی دیواری ناو
 هۆله‌که‌م ده‌کرد. مارمیلکه‌یه‌ک توند خۆی به‌ته‌لی ناو چیمه‌نتۆکه‌وه
 گرتبوو. ئه‌گه‌ر بیستان ژنیک زنده‌قی چووه، ئه‌وه‌ بزانن یان مشک
 ترساندوویه‌تی، یان مارمیلکه. ئینجا وه‌ره‌ بخه‌ویت. هه‌لسامه‌وه، هیژ
 و وزم دایه‌ خۆم. ده‌موچاوی خۆم داپۆشی، هه‌ندئ نایلۆم هینا
 له‌ ده‌سته‌کانم پێچا. چاویلکه‌ی که‌که‌م هینا، ته‌واو خۆم داپۆشی،
 دارێکم هینا و به‌ په‌تیک له‌ گسکه‌که‌م به‌ست، بۆ ئه‌وه‌ی به‌ ئاسانی
 بگاته‌ شوینی مارمیلکه‌که‌. هه‌موو شتی ئاماده‌ کرا. زۆر به‌ هیواشی،
 به‌ره‌و لای دیوار پۆیشتم... ویستم گسکه‌که‌ بسره‌وینم، بینم پۆیشتم.
 چووه‌ ناو که‌لینه‌ بلۆکیک...

له‌داخا به‌هه‌موو هیژی خۆم، گسکه‌که‌م له‌ دیواردا و داره‌که‌ی
 ده‌ستم شکا. ده‌ستیشم ئازاری پێگه‌یشتم. گه‌رامه‌وه‌ شوینی خۆم،
 پالکه‌وتمه‌وه، بیرم له‌ مالی بێ پیاو ده‌کرده‌وه.
 گویم له‌ ده‌نگه‌ ده‌نگیک بوو. "شه‌ره‌ شه‌ر"

دیسان هه‌مان به‌زم، ئاخ‌ر پۆله‌ بۆ داناکاسیی، بۆ هینده‌ ئازارم
 ده‌ده‌یت. پۆژ و شه‌و ئامۆژگاریت ده‌که‌م، ئی به‌ هه‌زار قورپه‌سه‌ری،
 تالی و سویری گه‌وره‌م کردووی. ئه‌م شه‌پکردنه‌ی تۆ نه‌پرایه‌وه...
 - دایکه‌ له‌ کۆلانی ئه‌مدیوه، بیهینه‌ره‌وه؟

"به‌په‌له‌په‌روزی ده‌ست ده‌داته‌ سه‌رپۆشه‌که‌ی و ده‌چیته‌ کۆلانه‌که‌ی
 ئه‌مدیو. ده‌بینیت کورپه‌که‌ی سه‌ری شکاوه‌ و خوین به‌ لاپاویدا دیته‌
 خوار، خه‌ریکه‌ دلی بته‌قی، که‌ له‌ دووره‌وه‌ خوین ده‌بینیت، خۆی
 له‌بیر ده‌کات و پاده‌کات... هه‌ر بیرى ده‌چیت هه‌رپه‌تی گه‌نجی
 تپه‌پاندووه، چاوی تاریک ده‌بن و ساتمه‌یه‌ک ده‌بات و به‌رده‌بیته‌وه.
 هه‌لده‌ستیته‌وه‌ و خۆی ده‌گه‌یه‌نیته‌ میران."

- پۆله چى بووه، بو وایان لى کردى؟ كى بوو؟
- دایكه منیش سهرى ئهوم شكاند.
- كى بوو؟
- سه لیم
- سه لیمی مالى شه هید ئه حمه د؟
- " به چه ناگه ی وه لامى دایه وه "
- ئى پۆله بۆ شه پتان کرد، بۆچى به یه كه وه یارى ناکه ن. ئه وه تا سه رت شكاهه ...
- قسه ی به باوكم گوت ..
- چى گوت؟
- گوتى باوكت قه برى نییه ؟
- چى دیکه ؟
- كه س به تو نالیت كوپه شه هید ...
- تو چیت گوت؟
- هیچ، منیش پالیکم پییه وه نا و به ربووه وه ئیتر بووه شه پمان ...
- " ورد ده پیش كنیت، ده ست ده خاته ناو قزى، رایده كیشیت، توره ده بیئت و مال جیده هیلت ... "

وهك هه ردهم ده یلینه وه، "كه سمان نییه."
 "زوو له ماله وه فه پرشم ده چنی و بو کری خانوو له بازار
 ده مفرۆشته وه."

به لئ قوړه قوړ. هه ندیک جار تا ده گمه وه ماله وه کیشی پیلاره کانم
 چوار نه وه ندهی خو ی زیاده ده بیت. مروڤ بیزار ده بیت له ئارامگرتنی
 خو ی.

کاترمیر پینجی ئیواره یه و هیشتا نه هاتوو ته وه. دلّم تونده و
 چاوم له ده رگه بریوه. چاوه پئی کورپه که م بووم، کچه که شم هیشتا
 له قوتابخانه نه هاتوو ته وه. شته کان دووبارن، ده بی خه می ژه می
 ئیواره و هاتنه وهی منداله کانم بیت. تاقه تم نییه، با خو یان شتیك
 ئاماده بکه ن و بیخون. ماندووم، ماندوو...

هاتمه ژووړه وه. ده رگه ی ده روه م به کراوه ی جیهیشت. چومه
 ژووړی خوتن. خوشم نازانم چی ده که م. زورجار ده چمه ژووړه کان
 و له ناو مال ده سوړپیمه وه، وهك نه وهی ئیشیکم هه بیت. نا، هیچ
 ئیشیکم نییه. ده نگیک هات...

پووم وه رگیړا و ترسام. چیه کچم چی بووه، نه وه کتیبه کانت بو
 ئاوا فریډا؟

"دایکه، تاقه تی هیچم نییه، من نارپومه وه قوتابخانه."
 "ئینجا، که نارپوته وه قوتابخانه، کتیبه کانت بو ئاوا فریډا ده دهیت؟"
 "کتیب بو نه وه باشه فریډا بدریت."
 "به مجوره قسه م له گه ل مه که."

دوای که وتم. خوشم ده ویت. دلّی زور په نجاوه، نامه ویت زیاتر ئازار
 بچیریت. قردیله سووره که ی لیکه وت. هه لمگرته وه و له قژی خوّم
 به ست. ویستم سه رها ئارامی بکه مه وه. پیم گوت: نه و قردیله له
 منیش جوا نه ها؟

سه یری نه کردم. دووباره م کرده وه. له پرپه ی گریانیدا. هه لسا هاته وه
 ناو هوّل. دوای که وتمه وه. جلی قوتابخانه ی له ناو هوّل فریډا و

گه پايه وه ژووری نووستن. هیچ قسم نه کرد و له به رانبه ری وه ستام.
سه یرم کرد و گوتم: ده زانیت کئ له به رانبه رت وه ستاوه؟
گوتی: به لئ.
هه لسا یه وه و چوو ه ناو هۆل و جله کانی کۆکرده وه و فرمیسه کانی
سری.

دوا ی که وتم...

"چی بووه؟"

"نازانم، هه زه له مردنه."

"قسه ی گه وه ره گه وره م بۆ مه که، چی بووه، له تاقیکردنه وه
ده رنه چوویت؟"

"نا" له شتیکی دیکه ده رناچم، نه که له تاقیکردنه وه.

"ئه ی چی؟"

"دایکه، تۆیش باش هه مووشتی ده زانیت، چونکه راستیم گوت،
قوتابیان و مامۆستایش سوکایه تیان پیکردم. من نارۆمه وه قوتابخانه.
هه موو خه تای تۆیه، بۆ پیم نالیت باوکمان ماوه یان نا."

- راستی چیت گوت؟

- هیچ، دایکه خۆم تاقه تی ئه و زنجیره پرسیاره پۆلیسیه ی تۆم
نییه...

"چی بووه؟"

وه لامي نه دامه وه، به لام تیگه ی شتم شتیکی پرویداوه. جیمه یشت.
مشکیکم بینی. ده ستم برد بۆ گسکه که، هه لات بۆ ژیر کانتۆره که،
به گسکه که ویستم له ژیر کانتۆره که ده ریپه پینم. سوودی نه بوو.
ها ته وه ناندین. ویستم قاپه کان بشۆم. ئاو مان نه مابوو. ئه مه خانوو
نییه، که لاوه یه. نییه، خانوی کرئ هه مووی بیئاوه. گه رامه وه ژووری
خه وتن. بینیم به سه ر ده مدا که وتوو و فنکه فنکیه تی...

گوتم: "چی بووه، ئی زانیمان قسه یان به باوکت گوتوو؟"

"که س ناتوانی قسه به باوکم بلئ."

"ئه ی قسه یان به خۆت گوتوو؟"

"نا"

"ئەي قسەيان بە ھەردووکتان گوتوو؟"
"بەلێ."

تۆ بۆ ھێندە گرینگی بە قسەي خەلک دەدەیت، خو ئەم خەلکە ناتوانیت قسە نەکات.
"بابەتەکە ئەو ھەڵە نییە."

دەپێم بلێ چی بوو، ھێندە ئازارم مەدە، خۆت گەورەیت و ھەموو شتەکان دەزانیت...

"دایکە، ھەندێ شت ھەیە، مەروڤ قوڤل دەدات."
"وێک چی؟"

"وێک چیرۆکی باوکم، لەبارەي ئەو پیاو ھەڵە دەتوانم درۆ بکەم، نە دەتوانم راستی بلێم، نە دەتوانم بلێم نازانم!"
"پوونتەر قسە بکە، تۆ باسی چی دەکەیت؟"
"بابەتی فۆرمی زانیاری."

"ئێ دواتر"

"سالانە من لە وەلامدانەو ھەي زانیارییەکانی ئەو فۆرمە دەترسم.
ھەموو قوتابیيان و مامۆستایان بە وەلامەکانم پێدەکەن. ئاخەر وادەزانن گەژە و حۆلم!"

"نا، ھێندەیش نیکەران مەبە، دەزانیت من بە دیار ئێو ھەڵە دانیشتووم، ھەولم داو ھەست بە بێ باوکی نەکەن."

"دایکە گیان، ھەرگیز کەس جێگەي باوکی پێ پرنا بیت ھە."

لێ نزیك بوومەو، گوتم: ھەموو شتەکان تێدەپەرن، نیکەران مەبە، ئەو ھەڵە من لێت نزیك، ئەو ھەڵە من لەگەڵتم...

"نارۆمەو قوتابخانە، بەسە بێزاربووم."

"ھێشتا نەمزانی چی بوو!"

"گوتم: باوکت ماو ھەي مردوو؟"

"گوتم: نازانم!"